

▶ Stille dilemma's van jongeren met een niet-westerse achtergrond, mythes rond maagdelijkheid

▶ Stichting Mythe Ontkracht ▶ 31-3-2013

RutgersWPF

mytheontkracht.nl
~~maagdenvlies~~

Gemeente Amsterdam

Stille dilemma's van jongeren met een niet-westerse achtergrond, mythes rond maagdelijkheid

Voorwoord

Sinds 2008 zet ik me in om de mythe van het maagdenvlies te ontkrachten. Tot mijn grote vreugde hebben zich de afgelopen jaren steeds meer mensen bij deze missie aangesloten, waaronder mensen die al jaren of hun hele carrière met het onderwerp bezig zijn, en is mijn vriendenkring langzaam verkleurd. Met als resultaat de oprichting van de stichting Mythe Ontkracht op 10 oktober 2010 en de conferentie *'Stille dilemma's van jongeren met een niet-westerse achtergrond (en hun ouders), mythes rond maagdelijkheid'* op 13 november 2012 in het AMC (Academisch Medisch Centrum in Amsterdam).

Deze conferentie is georganiseerd in samenwerking met de Gemeente Amsterdam en Rutgers WPF, en met ondersteuning van de Gemeente Rotterdam en de Stichting Bevordering van Volkskracht. Hiervoor zijn wij hen zeer dankbaar. Zonder hun bijdrage was de conferentie niet mogelijk geweest.

Mijn hartelijke dank gaat ook uit naar iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan het mogelijk maken van de conferentie. En het allerbelangrijkste waren natuurlijk de deelnemers, die door hun enthousiaste en oplossingsgerichte inbreng deze conferentie tot een succes hebben gemaakt.

Dit verslag gaat in op de aanleiding, het initiatief, het programma, het verloop van de dag en de uitkomsten verwoord in een samenvatting met conclusies.

Ines Balkema,
Voorzitter Stichting Mythe ontkracht

Leeswijzer

De onderdelen van dit verslag kunnen in samenhang of los van elkaar worden gelezen:

Deel 1	<i>Aanleiding en initiatief van de conferentie</i>
Deel 2	<i>Opzet, doel, beoogde resultaten, doelgroep en programma</i>
Deel 3	<i>Samenvatting en aanbevelingen</i>
Deel 4	<i>Conclusies en vervolgacties</i>
Deel 5A	<i>Verslag ochtendprogramma</i>
Deel 5B	<i>Verslag middagprogramma</i>

Deel 1

Aanleiding en initiatief van de conferentie

Aanleiding

Meer dan 40% van de vrouwen bloedt niet bij de eerste geslachtsgemeenschap (Whitley, 1978, Loeber, 2008). Het woord maagdenvlies suggereert een afgesloten vlies, maar feitelijk is er zelden sprake van een gesloten maagdenvlies. De aan- of afwezigheid van scheurtjes of inkepingen in het maagdenvlies heeft geen relatie met het hebben van wel of geen coïtuservaring. (Emans et al 1994, Goodyear-Smith, et al 1998). In feite hebben maagdelijkheid en maagdenvlies niets met elkaar te maken.

Desondanks wordt van meiden met een met name Marokkaanse en Turkse herkomst soms verwacht dat zij kunnen aantonen dat zij maagd zijn gebleven tot hun eerste huwelijksnacht.

Voor jongens is er meer ruimte voor het opdoen van seksuele ervaring en is sprake van een dubbele seksuele moraal (Cense M. en Dijk

van, L (2012; Neef, de M., Dijk, van, L. (2010). Soms krijgen jongens te horen dat er ook van hen een prestatie wordt verwacht op de huwelijksnacht, namelijk 'het doorboren van het maagdenvlies' met als doel het bloeden van de maagdelijke bruid. De rol van jongens en mannen is er in het algemeen in gelegen de familie-eer te bewaken door toe te zien op het kuis gedrag van de meiden en vrouwen. Door de druk van de omgeving komen (jonge) mannen onder grote psychische druk te staan om met geweld de familie-eer te herstellen. Naast dader zijn deze jongens in veel gevallen ook slachtoffer (Lalmahomed, 2012).

Misverstanden en aannames over het maagdenvlies en maagdelijkheid brengt een deel van de allochtone meiden en jongens in Nederland in de problemen.

In Amsterdam (60.000) en Rotterdam (40.000) wonen zo'n 100.000 meiden tussen 12 en 23 jaar. Met veel van hen gaat het goed, maar met een aanzienlijk deel ook niet, tonen recente onderzoeken en de Diversiteitsmonitor van Dienst Onderzoek & Statistiek (O&S) aan. Ook komt naar voren dat de psychische problemen in de loop van de adolescentie bij meisjes sterk toenemen, maar naar binnen

gericht zijn (Hyde; 2008) terwijl jongens problemen uiten via agressie. Juist voor meisjes met een niet westerse achtergrond bestaat een extra risico vanwege 'botsende culturen' en dreigt sociaal isolement als de aansluiting met reguliere voorzieningen niet goed verloopt.

Een deel van de jongeren die opgroeit met een taboe ten aanzien van seksualiteit voor het huwelijk beschikt niet over betrouwbare informatie rond seksuele gezondheid en voorzieningen. Al met al lopen deze jongeren het risico te maken te krijgen met (de gevolgen van) eerwraak, verstoting, gedwongen uithuwelijking, suicide, seksuele dysfuncties, ongewenste zwangerschap/abortus, seksueel overdraagbare aandoeningen en seksuele dwang.

Het is belangrijk dat professionals goed bekend zijn met diverse culturele opvattingen, kennis van de fysiologie- en strategieën rond seksualiteit. Deze inzichten kan ze helpen de stille dilemma's, problematiek en de zorgbehoefte van jongeren beter te signaleren en bespreekbaar te maken en passende hulp te bieden. Om de effectiviteit verder te vergroten, is het nodig informele netwerken te verbinden met formele netwerken. Hiermee wordt een sluitende aanpak mogelijk.

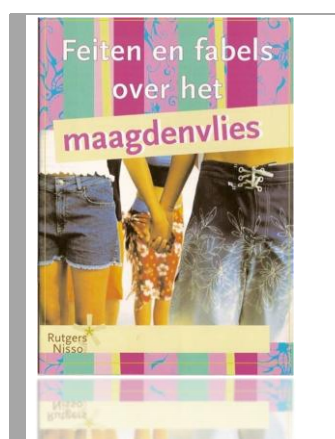
Initiatief van de conferentie

Stichting Mythe ontkracht is opgericht om in samenspraak met sleutelpersonen bekendheid te geven aan de mythes en misverstanden rond maagdelijkheid en maagdenvlies en een bijdrage te leveren aan de seksuele en relationele weerbaarheid van jongeren. In het licht hiervan is het initiatief genomen samen met relevante sleutelpersonen en organisaties een conferentie te organiseren, gericht op professionals die in hun werk te maken hebben met allochtone jongeren en/of hun ouders. De conferentie zou een bijdrage moeten leveren aan het bespreekbaar maken van seksualiteit

en het wegwerken van misverstanden rond maagdelijkheid en het maagdenvlies. In het programma zou nadrukkelijk aandacht moeten zijn voor de medische feiten en de psychosociale factoren van 'stille dilemma's' en problemen die spelen rond een strikte maagdelijkheidnorm die gepaard gaat met een taboe op seks voor het huwelijk.

Voorafgaand aan de conferentie heeft een behoeftepeiling plaatsgevonden onder sleutelpersonen en professionals die te maken hebben met migrantenjongeren en/of hun ouders. De uitkomsten van de behoeftepeiling zijn gebruikt voor het verder uitwerken van de doelen en het vaststellen van de te behandelen thema's in de presentaties.

Om het draagvlak voor de conferentie te vergroten en de conferentie financieel mogelijk te maken zijn relevante organisaties benaderd. De conferentie is uiteindelijk in samenwerking met Gemeente Amsterdam (Dienst Maatschappelijke ontwikkeling), Gemeente Rotterdam (Cluster Maatschappelijk Ontwikkeling: Inburgering en Integratie en Programma Veilig Thuis), Rutgers WPF en met ondersteuning van de Rotterdamse Stichting Bevordering van Volkskracht tot stand gekomen en georganiseerd.

Afbeelding 1: Folder Rutgers WPF